

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи фармоиши иҷтимоии давлатӣ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2008, №12, қисми 2, мод. 1016)

Бо Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15-уми октябри соли 2008, № 1140 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2008, № 10, мод. 864) қабул гардидааст.

Бо Қарори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 18-уми декабри соли 2008, № 587 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2008, № 12, мод.1053) ҷонибдорӣ гардидааст.

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, принципҳо, тартиби ташкил, ҷойгиркунӣ, маблағгузорӣ ва иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатиро, ки аз тарафи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқшиносон амалӣ мегарданд, муқаррар мекунад.

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

-фармоиши иҷтимоии давлатӣ –шакли ҳуқуқию иқтисодии иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ, ки барои ҳалли масъалаҳои иҷтимоии сатҳи ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ равона гардида, аз ҳисоби маблағи буҷети давлатӣ, инчунин маблағи ҷалбшаванда бо роҳи бастанӣ шартномаи байни фармоишгари иҷтимоии давлатӣ ва иҷрокунандаи он таъмин карда мешавад;

-эҳтиёҷоти иҷтимоии давлатӣ –талаботи объективие, ки дар барнома ва лоиҳаи иҷтимоии соҳаҳои илм, маориф, фарҳанг, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоӣ ва шуғли аҳоли, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, ҳифзи табиат ва муҳити зист, сиёсати давлатии ҷавонон, кор бо занон, пойдорӣ оила, мусоидат ба ҳалли масъалаҳои демографӣ, сиёсати гендерӣ, дастгирии дигар соҳаҳои дорои аҳамияти иҷтимоӣ ифода ёфтааст;

-барномаи иҷтимоӣ – маҷмӯи тадбирҳои ташкилӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, техникӣ ва нақшаи амалиёт, ки аз ҳисоби маблағи буҷети давлатӣ, инчунин маблағи ҷалбшаванда барои ноил шудан ба мақсад дар соҳаҳои илм, маориф, фарҳанг, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоӣ ва шуғли аҳоли, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, ҳифзи табиат ва муҳити зист, сиёсати давлатии ҷавонон, кор бо занон, пойдорӣ оила, мусоидат ба ҳалли масъалаҳои демографӣ, сиёсати гендерӣ, дастгирии дигар соҳаҳои дорои аҳамияти иҷтимоӣ равона карда мешаванд;

-лоиҳаи иҷтимоӣ – маҷмӯи тадбирҳо барои ноил шудан ба мақсадҳои мушаххаси дорои аҳамияти иҷтимоӣ дар доираи барномаи иҷтимоӣ;

-фармоишгари иҷтимоии давлатӣ –мақоми ҳокимияти давлатӣ ва сохторҳои он, ки ба зиммаи онҳо ӯҳдадорӣ иҷрои чораҳои марбут ба интиҳоби иҷрокунанда, аз ҷониби тарафҳо бастанӣ шартнома, маблағгузорӣ ва назорати иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ вогузор шудааст;

-иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ – шахси воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқӣ, ки дар озмун ғолиб омада, бо фармоишгари иҷтимоии давлатӣ шартнома бастааст ва ба зиммаи ӯ иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ вогузор шудааст;

-ҷойгиркунии фармоиши иҷтимоии давлатӣ – раванде, ки дар ҷараёни он фармоишгари иҷтимоии давлатӣ чораҳои марбут ба интиҳоби иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ, баста шудани шартнома аз ҷониби тарафҳоро иҷро намуда, масъалаи пешбинӣ намудани маблағгузории онро дар лоиҳаи буҷети давлатӣ барои соли оянда пешниҳод менамояд;

-озмун барои иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ (минбаъд-озмун)- тарзи интиҳоби иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ аз тарафи фармоишгар;

-шартнома оид ба иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ –шартномаест, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон байни фармоишгари иҷтимоии давлатӣ ва иҷрокунанда баста шуда, он ҳуқуқ, ӯҳдадорӣ ва масъулияти тарафҳоро барои иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ муайян менамояд.

Моддаи 2. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи фармоиши иҷтимоии давлатӣ

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи фармоиши иҷтимоии давлатӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мешавад.

Моддаи 3. Мақсади Қонуни мазкур

1. Қонуни мазкур барои таъмини самарабахш ва мақсаднок истифода бурдани маблағҳои буҷетӣ ва ҷалбшаванда, ҳалли масъалаҳои дорои аҳамияти иҷтимоӣ, мусоидат ба ҳақиқат бахши бехдошти вазъи зиндагии шаҳрвандон, инчунин ҷиҳати ба ин қор ҷалб намудани шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқиашон ва табақаҳои васеи аҳолии, равона карда мешавад.

2. Муносибатҳои, ки ҳангоми иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ ба миён омада, дар Қонуни мазкур пешбинӣ нагардидаанд, тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим карда мешаванд.

Моддаи 4. Принципҳои ташкил ва ҷойгиркунии фармоиши иҷтимоии давлатӣ

Фармоиши иҷтимоии давлатӣ дар асоси принципҳои зерин ташкил ва ҷойгир карда мешавад:

- аз ҳисоби буҷет маблағгузорию шудани фармоиши иҷтимоии давлатӣ;
- самарабахшу мақсаднок ҷобачогузорию ва истифода намудани маблағи буҷети давлатӣ, инчунин маблағи ҷалбшаванда;
- афзалияти интихоби масъалаҳои муҳимтарини иҷтимоӣ;
- мувофиқати маблағгузорию буҷетӣ бо манбаҳои иловагии ғайрибуҷетӣ;
- ба тариқи озмун интихоб шудани иҷрокундаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ;
- дастрасии баробар ва озоди иттилоот барои иштирокчиёне, ки хоҳиши амалӣ намудани фармоиши иҷтимоии давлатиро доранд.

Моддаи 5. Мақсад ва самтҳои амалӣ намудани фармоиши иҷтимоии давлатӣ

1. Мақсадҳои амалӣ намудани фармоиши иҷтимоии давлатӣ инҳоянд:

- қонеъ намудани эҳтиёҷоти иҷтимоии давлатӣ;
 - ҳалли масъалаҳои муҳими иҷтимоии сатҳи ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, ки аз доираи фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ берун мондаанд ва ё ғайриҷамъдор ба миён омадаанд;
 - истифодаи воситаҳои иловагии меҳнатӣ ва захираҳои моддию молиявӣ барои ҳалли масъалаҳои иҷтимоӣ;
 - андешидани чораҳои иловагӣ барои дастгирии вазъи иҷтимоии шаҳрвандон;
 - саҳмгузорию бо мақсади бехдошти вазъи зиндагии шаҳрвандон.
2. Фармоиши иҷтимоии давлатӣ дар самтҳои зерин амалӣ мешавад:
- илм, маориф, фарҳанг, тандурустӣ, ҳифзи иҷтимоӣ ва шуғли аҳоли;
 - тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш;
 - тарбияи ҳарбию ватандӯстӣ;
 - ҳифзи табиат ва муҳити зист;
 - таъмини аҳоли бо оби нӯшокӣ;
 - қор бо қонун, пойдоорию оила, мусоидат ба ҳалли масъалаҳои демографӣ ва сиёсати гендерӣ;
 - ҳифзи ҳуқуқи модару кӯдак;
 - дастгирии сиёсати давлатии ҷавонон;
 - дастгирии олимони ҷавон дар амалӣ гардонидани лоиҳаҳои сармоягузорию;
 - дастгирии иҷтимоӣ ва ҳимояи ҳуқуқи шаҳрвандон, аз ҷумла бехтар намудани вазъи моддии оилаҳои камбизоат, маъюбон, гурезагон, муҳочирон, ҳамчунин шахсоне, ки бо сабаби нуқсонҳои ҷисмонӣ, зехнӣ ва ҳолатҳои дигар ҳуқуқи манфиатҳои қонунии худро мустақилона амалӣ карда наметавонанд;
 - омода намудани аҳоли барои бартараф намудани оқибатҳои офатҳои табиӣ, ҳолатҳои фавқулодда, пешгирии намудани онҳо ва кӯмак расонидан ба зарардидагон;
 - ҳифзи биноҳо, ёдгориҳои таърихӣ, иншооту мавзеъҳои, ки дорои аҳамияти миллий, давлатӣ ва фарҳангӣ мешаванд;
 - баланд бардоштани савияи маърифати сиёсӣ ҳуқуқи шаҳрвандон.

Моддаи 6. Тартиби таҳияи фармоиши иҷтимоии давлатӣ

1. Фармоиши иҷтимоии давлатӣ дар шакли барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ таҳия ва пешниҳод карда мешавад. Барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ ҳар сол пеш аз таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ барои соли оянда бо роҳи интихоби масъалаҳои муҳими иҷтимоӣ аз тарафи мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва сохторҳои он, ки амалӣ намудани фармоиши иҷтимоии давлатии соҳаи мушаххас дар салоҳияти онҳост, бо ҷалби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқиашон, таҳия карда мешаванд.

2. Ҳалли масъалаҳои муҳими иҷтимоие, ки ба салоҳияти якчанд сохторҳои мақомоти ҳокимияти давлатӣ дохил мешаванд, метавонанд дар доираи як барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ пешниҳод карда шаванд.

3. Барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ бояд дорои чунин маълумот бошанд:

- собит кардани масъала аз лиҳози вазъи мавҷуда ва таҳлили илмию иқтисодии ҳолати аввала;
- вазифаҳои асосӣ, давра ва мӯҳлати иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ;
- тартиби иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ;
- номи мушаххаси фармоишгари иҷтимоии давлатӣ оид ба иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ;
- маълумот дар бораи маҷмӯи маблағгузорӣ, захираҳои моддию меҳнатӣ ва манбаи таъмини онҳо;
- дурнамо ва натиҷагирии пешакии чашмдошти иҷтимоию иқтисодии барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ дар сурати амалӣ гардонидани онҳо;
- пешниҳоди назорати рафти иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ;
- дигар ҳуҷҷату мавод, ки барои тасдиқи барнома ва лоиҳаи иҷтимоӣ зарур мебошанд.

Моддаи 7. Ҷойгиркунии фармоиши иҷтимоии давлатӣ

1. Фармоишгари иҷтимоии давлатӣ чораҳои марбут ба интихоби иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ ва аз ҷониби тарафҳо баста шудани шартномаҳо иҷро намуда, масъалаи пешбинӣ намудани маблағгузорию онро дар лоиҳаи буҷети давлатӣ барои соли оянда пешниҳод менамояд.

2. Номгӯи соҳаҳои афзалиятноки фармоиши иҷтимоии давлатиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муайян менамоянд.

3. Иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ дар асоси озмун интихоб карда мешавад. Шарту тартиби баргузорию озмунро фармоишгари иҷтимоии давлатӣ муайян карда, дар воситаҳои ахбори омма нашр менамояд. Ба ҳайати ҳакамони озмун намояндагони мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва сохторҳои онҳо, ки бевосита ба иҷрои барнома ва лоиҳаи иҷтимоии мазкур вобастаанд, шомил мегарданд. Ҳамчунин ба ин ҳайат мутахассисон, экспертҳо, намояндагони ташкилотҳои ғайридавлатӣ низ метавонанд ҷалб карда шаванд. Ғолиби озмун иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ ҳисобида мешавад ва бо фармоишгари иҷтимоии давлатӣ шартнома мебандад.

4. Низомномаи намунавӣ дар бораи баргузорию озмун барои иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

5. Дар асоси қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳо мақоми ваколатдори давлатӣ маблағгузорию фармоиши иҷтимоии давлатиро ҳангоми таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ барои соли оянда пешбинӣ намуда, тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон онро барои тасдиқ пешниҳод мекунад.

Моддаи 8. Шартнома оид ба иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ

1. Шартномае, ки тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон байни фармоишгари иҷтимоии давлатӣ ва иҷрокунанда баста шудааст, ҳуҷҷати асосӣ ба ҳисоб рафта, ҳуқуқ, ўҳдадорӣ ва масъулияти онҳоро муайян менамояд, муносибатҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ ва ташкилию техникий тарафҳоро ба танзим мебарорад.

2. Бахсҳои байни иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоӣ ва фармоишгари иҷтимоии давлатӣ ҳангоми бастани шартнома бавуҷудномада, иҷрои шартнома ва ворид намудани тағйиру иловаҳо ба матни он ё бекор кардани шартнома оид ба иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ, инчунин ҷуброни зарари моддӣ ва ё маънавӣ тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 9. Ҳуқуқу ўҳдадорихои фармоишгар ва иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ

1. Ҳуқуқу ўҳдадорихои тарафҳо барои иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ аз рӯи шартнома тибқи талаботи Қонуни мазкур муайян карда мешавад.

2. Фармоишгари иҷтимоии давлатӣ мувофиқи шартҳои шартнома иҷрокунандаро барои иҷрои он бо таҷҳизоти моддӣ ва захираҳои молиявӣ таъмин менамояд, мутобиқи талаботи Қонуни мазкур рафти иҷрои фармоиши иҷтимоии

давлатиро назорат мекунад, ба мақомоти дахлдор оид ба иҷрои он ҳисобот медиҳад ва дар воситаҳои ахбори омма ҳисоботи солони иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатиро нашр менамояд.

3.Иҷрокунандаи фармоиши иҷтимоии давлатӣ вазифадор аст, ки маблағи гирифтаашро танҳо барои иҷрои ӯҳдадорихои шартнома харҷ намояд ва ҳуқуқ дорад барои иҷрои корҳои пешбининамудаи шартнома шахсони сеюмро ҷалб кунад. Ҳамчунин дар ин ҳолат ӯ дар назди фармоишгари иҷтимоии давлатӣ пурра ҷавобгар мебошад.

Моддаи 10. Маблағгузори фармоиши иҷтимоии давлатӣ

Фармоиши иҷтимоии давлатӣ аз ҳисоби манбаҳои зерин маблағгузорӣ карда мешавад:

- маблағи буҷети давлатӣ;
- маблағ ва захираҳои дигари моддию молиявие, ки иҷрокунанда ҷалб намудааст;
- саҳмгузори иштироки шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқии онҳо;
- дигар манбаҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардааст.

Моддаи 11. Назорати иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ

Назорати иҷрои фармоиши иҷтимоии давлатӣ аз тарафи мақомоти ваколатдори давлатӣ ва фармоишгари иҷтимоии давлатӣ дар доираи салоҳияти муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

Моддаи 12. Ҷавобгарӣ барои вайрон намудани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, новобаста аз шакли моликият ва ташкилию ҳуқуқияшон, барои вайрон кардани талаботи Қонуни мазкур тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 13. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ш. Душанбе, 31 декабри соли 2008
№482